میدان حسن‌آباد بعد از آتش‌سوزی

میدان تاریخی حسن‌آباد تهران هم سوخت تا حال مسؤولان بنشینند و حساب و کتاب کنند و برآورد خسارت و وعده بدهند برای بازسازی‌اش؛ وعده‌هایی که شاید بهتر بود پیش از این برای حفظ و نگهداری‌اش می‌دادند. بگذریم در هر روی حالا که باید طبق روال معمول برآورد خسارت شود، محسن شیخ‌الاسلامی، معاون میراث فرهنگی استان تهران گفته گرچه نیروهای آتش‌نشانی زمان وقوع آتش یعنی چهارشنبه شب ۲۶ تیر ماه سریع در محل حاضر شدند و نسبت به مهار آتش اقدام کردند، اما در نهایت براساس برآوردهای اولیه شاهد تخریب حدود ۴۰ درصد ضلع شمال غربی میدان حسن‌آباد هستیم که به طور کامل ویران شده و برای بازسازی آن حدود دو میلیارد تومان برآورد شده است. وی در گفت‌وگو با ایلنا افزود: طبقه بالا با توجه به آن که سقف شیروانی و خرک‌های چوبی دارد و آتش‌سوزی از آنجا آغاز شده، بیشترین آسیب را دیده است. دو گنبد کلاه‌فرنگی بنا نیز مانند سقف این بخش کاملا تخریب شده است.

روستاگردی

چراغ روستاهای سمنان روشن شد

امسال، سال منظره‌های روستایی است. این را سازمان ایکوموس اعلام کرده و این یعنی قرار است اگر مسؤولان و مردم محلی همت کنند، حال روستاهایمان بهتر شود؛ اتفاقی که مدیرکل میراث فرهنگی استان سمنان گفته در استانشان درحال رقم خوردن است. مهدی جمال افزوده، توسعه و ترویج گردشگری به خصوص راه اندازی اقامتگاه‌های بومگردی، چراغ روستاهای استان را روشن کرده و جان دوباره‌ای به زندگی روستایی بخشیده.

اکنون ۷۸ اقامتگاه بومگردی در روستاهای استان فعال است و مدیرمیراث سمنان می‌گوید همین اقامتگاه‌ها زمینه احیای روستاها را فراهم کرده‌اند.

وجود ۴۰ روستای هدف گردشگری در استان هم نکته دیگری است که جمال به آن اشاره و تصریح می‌کند مرمت آثار تاریخی این روستاها از دیگر اقداماتی است که به احیای و توسعه آنها کمك می‌کند و در این راستا تاکنون بیش از ۲۰ اثر تاریخی در یك سال اخیر در روستاهای استان سمنان مرمت و بازسازی شده است.

ثبت ۱۶ اثر در روستاهای استان در فهرست آثار ملی، آموزش و توانمندسازی روستاییان در حوزه توسعه گردشگری و واگذاری چهار منطقه آبگرم، پیغمبران، سد شهید شاهچراغی و جنگل ابر شاهرود به بخش خصوصی راه‌های دیگری برای احیا و توسعه و رونق روستاهای سمنان است که مدیر کل میراث فرهنگی این استان به آنها اشاره می‌کند. / جام جم

منهای نفت

با کارآفرینان و تولیدکنندگان صنایع‌دستی

گفت و گوی جام جم با هنرمند طلاکوب افغان که آثارش دو نشان ملی ایران و یك مهر اصالت یونسکو دارد

جوان‌های امروزی، صبر ندارند

مینا مولایی

ایران

عبدالقیوم بیانی، ۵۶ ساله است؛ هنرمندی اهل روستای گل کوه ایالت غزنی افغانستان؛ ما او را در یازدهمین نمایشگاه گردشگری و صنایع دستی اصفهان دیدیم و فکر کردیم به بهانه نمایشگاه مهمان کشورمان شده، اما پای صحبت‌هایش که نشستیم، او از مهاجرتش به ایران گفت؛ مهاجرتی که از ۱۶ سالگی‌اش شروع شده و حالا ۴۰ سال از روزی که عبدالقیوم به قصد مهاجرت از مرز دو کشور گذشته، می‌گذرد. قصه مهاجرت او اما در کشور ما به یك اتفاق خوب گره خورده؛ به هنری که نامش را برای همیشه در تاریخ صنایع دستی ما ماندگار کرده! همین است که حالا عبدالقیوم بیانی پای ثابت نمایشگاه‌های گردشگری و صنایع دستی است، هرکجای ایران که باشد. هنرمندی که غرفه‌اش پر از آثار طلاکوبی منحصربه‌فردی است که حالا مدت‌هاست به نام او سند خورده است؛ آثاری که برایش دوبار نشان ملی ایران و یك بار مهر اصالت یونسکو در صنایع دستی را به ارمغان آورده و راوی قصه‌ای شنیدنی از سرانگشتان هنرمند مردی افغان روی شیارهای خراشیده فولاد و ورقه‌های بی جان آهن است.

> جوان‌ها دوست دارند سراغ کارهای راحت بروند و نتیجه کارشان را هم زود ببینند به خاطر همین کمتر سراغ هنرهایی از قبیل صنایع‌دستی می‌روند. بنابراین این نگرانی وجود دارد که این هنر هم که تازه احیا شده و هنر اصیل ایرانی، افغانستان و چینی است دوباره درآینده منقرض شود

موافقید با معرفی خودتان شروع کنیم؟

بله. من عبدالقیوم بیانی هستم، البته در بازار مسگرهای اصفهان همه من را با اسم شرافت بیانی می‌شناسند. سازنده مجسمه‌های فولادی، طلا و نقره و فیروزه‌کوب. اهل ایالت غزنی افغانستان و حدود ۳۸ سال است که در این رشته هنری در ایران سابقه دارم و آثارم دوبار نشان ملی ایران و یك بار مهر اصالت یونسکو را دریافت کرده‌اند.

چطور شد که به ایران مهاجرت کردید؟

من به قصد ادامه تحصیل به ایران آمدم، چند ماه قبل از انقلاب ایران در سال ۵۷ ما در افغانستان هم شاهد جنگ بودیم، فکر می‌کنم بعد از حمله ارتش سرخ شوروی بود که آشوب‌های زیادی در کشورما به پا شد و در جریان این آشوب‌ها، مدارس هم به آتش کشیده شدند و امکان ادامه تحصیل به خاطر شرایطی که به‌وجود آمده بود، فراهم نبود به همین دلیل من تصمیم گرفتم برای ادامه تحصیل به ایران بیایم و اصفهان را برای سکونت انتخاب کردم، اما این اتفاق همزمان شد با انقلاب ایران و برنامه‌ها آن‌طوری که در ذهن داشتم پیش نرفت و چون تصمیم به ماندن گرفته بودم، به فکر راه‌اندازی یك کسب و کار افتادم و رسیدم به هنر طلاکوبی.

چرا اصفهان را انتخاب کردید؟

من اهل ایالت غزنی هستم، غزنی برای افغانستان حکم اصفهان برای ایران را دارد، شهر هنرمندپروری است و مثل اصفهان مرکز تمدن است و یك شهر فرهنگی و اصیل است. من از وقتی که در اصفهان ماندگار شدم، همیشه گذرم به میدان امام می‌خورد و به خاطر علاقه‌ای که به آثار ساخته‌شده با دست داشتم، محو تماشای صنایع‌دستی‌ای می‌شدم که در این میدان وجود داشت، همان‌جا بود که اتفاقا به فکر دنبال کردن طلاکوبی افتادم.

طلاکوبی را بلد بودید؟

به صورت تخصصی نه، فقط دیده بودم که دوستم در افغانستان این کار را انجام می‌داد، البته در قدیم به این هنر کوفی‌گری یا کوفته‌گری می‌گفتند، الان به آن طلاکوبی می‌گویند. من بدون این‌که استادی داشته باشم با آزمون و خطا این کار را شروع کردم و وقتی دیدم این هنر در اصفهان رو به انقراض است، تصمیم به ادامه و احیایش گرفتم. وقتی هم با استقبال مردم مواجه شدم، کار را وسعت دادم و برای خودم شاگرد گرفتم و با این‌که از یك جای خیلی کوچك کارم را شروع کردم، الان در کارگاهم ۳۰ نفر مشغول کارند و خوشحالم که به احیای این هنر که در اصفهان رو به انقراض بود کمك کرده‌ام. همان‌طور که می‌دانید در هر نسل تقریباً یك نفر طلاکوب در شهر اصفهان وجود داشته، مثل استاد زنده‌یاد محمد اصفهانی که حدود ۱۷۰ سال پیش در حرفه کوفته‌گری فعال بوده و بعد از او اسامی مرحوم میرزا طاهر علامت‌ساز و طاهر طلاکوب بعد هم اسم مرحوم سیدرضا و در نسل بعدی هم استاد مقیس و استاد حسنعلی به عنوان هنرمندان طلاکوب نقل شده است.

برای ساخت یك اثر طلاکوبی چه مراحلی را طی می‌کنید؟

مراحل کار بسیار سخت است و زحمت زیادی دارد، در مرحله اول فولاد سخت و سرد را انتخاب می‌کنیم چون قابلیت باز شدن و شکل‌گیری دارد و آن را با چکش می‌کوبیم و به اصطلاح فرمان می‌دهیم تا شکل مورد نظر را به خود بگیرد. تکه‌های جداگانه‌ای باید با ضربات چکش قالب داده شود و برای مونتاژ آماده و با جوش کاربیت به هم پیوسته شود و با سوهان و سمباده اثرات جوش‌ها از بین برود و اسیدکاری و پرداخت کاری‌اش انجام شود. در مرحله بعدی طرح و نقوش روی این آثار را که شامل اسلیمی، ختایی، گل‌های شاه‌عباسی و گل مرغ است روی مواد به صورت ذهنی کار می‌کنیم، در حقیقت بعد از ساخت مجسمه مرحله طلاکوبی آغاز می‌شود که زیرساخت‌های خاص خود را دارد و هنرمند با ایجاد خش‌هایی به صورت ضربدر و ضخامت خاص رشته طلا را در آن می‌کوبد و بعد با سنگ یشم آثار زبر آهن را صیقلی می‌کند و در نهایت کار به شکل اثری هنری در می‌آید که ماندگاری بالایی دارد و طلا و نقره کوبیده شده در آن اصلا آسیب‌پذیر نیست.

گفتید که کارگاه طلاکوبی دارید، راه انداختن این کارگاه کار سختی بود؟

بله. کلا برای راه انداختن کارگاه باید طلا و سنگ یشم داشت، به چکش و گیره و کپسول گاز فشار قوی هم نیاز است، اما مساله اینجاست که اول باید سنگ یشم را خوب شناخت و از آن خوب استفاده کرد و دومین نکته تبدیل شمش طلا به رشته‌های باریك طلاست که ما برای این کار آن را به زرکش می‌دهیم، فکر کنم در کل ایران تعداد زرکش‌ها به ۳۰ نفر نرسد، اینها هنرمندهایی هستند که شمش‌های طلا را در اندازه‌های هشت صدم میلی‌متر یا ده صدم میلی‌متر درمی‌آورند و بعد دور قرقره می‌پیچند و کارشان واقعا تخصصی است. در بحث کارگاه که گفتید باید بگویم که حفظ و نگهداشتن کارگاه از راه‌اندازی‌اش سخت‌تر است، الان درست است که من برای حدود ۳۰ نفر اشتغال‌زایی کرده‌ام، اما باور کنید در این شرایط اقتصادی سرپا نگهداشتن همین کارگاه ۳۰ نفره کار سختی است، مخصوصا با مساله تحریم‌هایی که پیش آمده ما برای فروش آثار تولیدی‌مان به مشکل خورده‌ایم که امیدواریم حل شود.

الان کسی برای یادگیری این هنر علاقه نشان می‌دهد؟

چون کار سختی است، نه زیاد... برای یادگیری این فن باید سال‌ها چکش روی فولاد بزنیم و باید به چهار هنر طلاکوبی، مشبك‌کاری، دوات‌کاری و مجسمه‌سازی مسلط بشویم که از عهده خیلی‌ها برنمی‌آید. جوان‌های این دوره و زمانه دوست دارند سراغ کارهای راحت بروند و نتیجه کارشان را هم زود ببینند به خاطر همین کلا کمتر سراغ هنرهایی از قبیل صنایع‌دستی می‌روند. لذا این نگرانی وجود دارد که این هنر در آینده و بعد از این‌که معدود هنرمندان طلاکوبی که الان زنده هستند از دنیا بروند، منقرض شود. درحالی که همه می‌دانند این هنر یك هنر اصیل ایرانی، افغانستانی و چینی است؛ هنری با قدمت و سابقه زیاد که فقط در صورتی که مورد حمایت قرار بگیرد می‌تواند زنده بماند.

این حمایت شامل حال شما که به عنوان یك هنرمند و صنعتگر غیرایرانی در ایران فعالیت داشتید، شد؟

با این‌که طلاکاری جزو معدود هنرهایی است که نمونه خارجی ندارد و چون تك‌تك مراحل این کار از ابتدا با دست انجام می‌شود و هنوز چین، هند و پاکستان نتوانسته‌اند نمونه این آثار را بسازند، اما حمایت از من، تنها در حد چند تایید کاغذی بوده، درحالیکه طلاکوبی هنری است که برای نسل‌های بعد ایران ماندگار است، از طرف دیگر آثار من به نام ایران صادرشده یا در نمایشگاه‌های خارجی شرکت داده می‌شوند که این هم برای ایران ماندگار است. با این حال من چون تبعه افغانستان هستم هیچ‌وقت توقع زیادی در این زمینه نداشته و ندارم. اما در حد دعوت به نمایشگاه‌های مختلف صنایع‌دستی یا مثلا ارسال تایید فعالیت هنری به اداره اماکن با من همکاری شده که ممنونم.

هیچ‌وقت به برگشتن به افغانستان فکر نکردید؟

من ایران را واقعا دوست دارم، چون سرنوشت من در این خاك عوض شد و با هنر پیوند خورد، اما ته ذهنم بوده که برگردم افغانستان، ولی چون بچه‌هایم اینجا بزرگ شدند و درس خواندند، لیسانس و فوق‌لیسانس گرفتند راضی به برگشتن به افغانستان نیستند، از طرف دیگر حس می‌کنم هنوز امنیت آن‌قدرها که باید برقرار نشده....

مهر اصالت یونسکو چیست؟

مکث

نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی ۱۳۹۴
با گواهی نامه هنری، مهر اصالت از سازمان جهانی یونسکو و نشان ملی مرغوبیت صنایع دستی افتخار دارد که در خدمت شما هنر دوستان عزیز باشد.

این مهر گواهینامه‌ای است که از طرف دفاتر منطقه‌ای یونسکو به موضوعات صنایع‌دستی اصیل و باکیفیت هنرمندان و صنعتگران اعطا می‌شود. هدف از ارائه این مهر، حفظ، احیا و تداوم فعالیت حرفه‌ها و ارزش‌های بومی و سنتی تعریف‌شده است. آثار کسانی که موفق به دریافت مهر اصالت یونسکو می‌شوند، با اسم و امضای هنرمند در جهان شناخته می‌شود.

آثاری در داوری یونسکو موفق به دریافت مهر اصالت می‌شوند که مزایای اصالت (نشان‌دهنده هویت فرهنگی و ملی هنرهای سنتی کشور)، خلاقیت (طرح، روش تولید و مواد اولیه)، قابلیت بازیافت (از مواد اولیه طبیعی تهیه شده باشند)، قابلیت عرضه در بازار بین‌المللی، قیمت مناسب، رعایت حقوق انسانی، عدالت‌محوری و استاندارد مکان تولید، برتری و مزیت براساس معیارهای تکنیکی و مواد به‌کار رفته، قابلیت تولید به مقدار زیاد، کیفیت، کاربرد در زندگی روزمره و نوآوری محصول را داشته باشند.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۵۴۳۵ جدول عادی

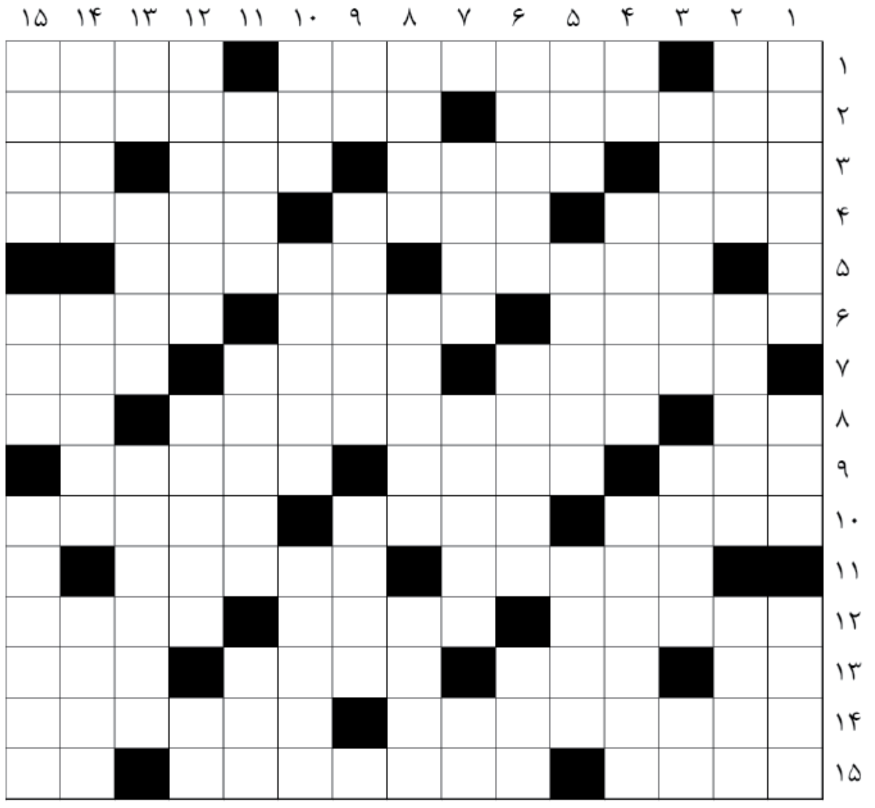

افقی: ۱) دشمن آتش- وام‌خواهی- از علوفه ۲) جواب طفره‌آمیز- فامیل ۳) از یك پدر و مادر- وسیله‌ای برای تولید نور هنگام عکس گرفتن- آرزو- حرف دهن‌کجی ۴) غیردائمی- باز ای ... ناز با دل من بساز- اداره موقوفات ۵) زنان بر سر کنند- شمارش کردن ۶) سرخ مایل به قهوه‌ای- اصطکاك- حلقه نورانی اطراف چیزی ۷) لقب باباطاهر- پیاله- ضمیر متصل مفعولی ۸) سنگریزه- پادشاه ساسانی که دعوت حضرت محمد(ص) را به اسلام قبول نکرد- ساز هفت‌بند ۹) زندان مسعود سعد سلمان- داشتن مال و ثروت- شهری در فارس ۱۰) آهار- عقیده- سازمان اطلاعات و امنیت پهلوی ۱۱) پادگان نظامی- از شبکه‌های تلویزیونی کشورمان ۱۲) پیشکار- اصطکاك- رسانا ۱۳) مفلوج- میوه ترش هندی- پاکدامن- پس از مرحله قبل ۱۴) خالق- اوضاع جوی ۱۵) طلایی- کاسب دوره‌گرد- اشاره به دور.

عمودی: ۱) گوش کردن- داستانی کوتاه نوشته گوگول- زبان کوچك ۲) تفنگ قدیمی- سبزی خوشبو- تنگه‌ای که دریای مرمره را به دریای سیاه می‌پیوندد ۳) فاقد آرامش- قانون مغول- افزونی برنج پس از پخته شدن ۴) دو یار همقد- سرزنش- نقطه آغاز قیام سربداران ۵) گذشته- شیوه اداره امور- توده غله درو شده ۶) سالن مهمانی- به‌هنجار- زیرك ۷) مسافر سرزمین عجایب- خلأ- دست شکسته! ۸) برق - دودکردنی برای دفع چشم‌زخم- عظمت ۹) ضمیر غایب - آگاه و بیدار- نمایشنامه شکسپیر ۱۰) روشنایی- سرگرم- دستگاه خشك کردن موی سر ۱۱) تیراژ- سروری- چغندر پخته ۱۲) اساس- روزگار- غوزه پنبه ۱۳) رایحه- کاریز- همسر زال ۱۴) جهان- از الفبای یونانی- زد و خورد ۱۵) پشت سر هم- نوشین- معادل فارسی قفل.

جدول ویژه

افقی: ۱) ماهی کنسروی- بدون اضطراب و نگرانی- کاربلد ۲) مقاومت متغیر سه سر- زبانی از شاخه زبان‌های چینی ۳) کهنه‌پرست- شهیدان- صدای کلفت- جانشین او ۴) حرکات ورزشی رزمی نمایشی- فرزند به زبان کردی- قابل خواندن ۵) عهده‌دار- گلیم زیر فرش ۶) کرم چراغ‌دار!- سوگند- بی‌کم و کاست ۷) رمانی نوشته فریبا وفی- آدمکش- فاقد اعتبار ۸) ضمیر سوم- شاعر فرانسوی قرن نوزدهم که در شعر جدید فرانسه تأثیر فراوانی داشته است- پول آلبانی ۹) عبوس و اخمو- اصل و نسب- پیچیدن ۱۰) ترسناك - نیکورو- نهمین ماه سریانی ۱۱) داستانی نوشته ماکسیم گورکی- قیادت ۱۲) از علوم شعبده- دوستان نزدیك- ورزش یخ و چمن ۱۳) رشته باریك- قومی ایرانی- تور کاه‌کشی- ناسیونال ۱۴) شاهکار شارل بودلر، شاعر فرانسوی- نقاشی روی شیشه ۱۵) فیلسوف انگلیسی قرن بیستم- دریاچه نیلگون ارومیه- آبکی.

عمودی: ۱) اجرای دستورات کاربر در بانك اطلاعاتی- عمومی تر- شهری در گیلان ۲) سراینده داروگ- خمیری چسبنده برای آماده‌سازی سطح- بی‌خیال ۳) وسیله اندازه گیری اختلاف پتانسیل- قائم به ذات - معاون هیتلر ۴) خاشاك- شهری در ایالت آلاباما- دریاچه چشمه‌های آبی سیبری ۵) آذر- جمله- لباس محلی زنان هند ۶) از نام‌های حضرت فاطمه(س)- کامپیوتر قابل حمل- پول قدیمی ۷) خاکستری تیره- بازار- بوی رطوبت ۸) زیبایی- جیره و مواجب- گناهکار ۹) من و شما- آگاه و بیدار- امپراتور روم شرقی ۱۰) انگور عرب - وابستگی- کاشف گردش خون ۱۱) اندرون - پیچك - آنتن بشقابی ۱۲) نوعی ترانه شاد نواحی جنوب ایران- راه و روش- داخل ۱۳) پسوند فاعلی- با خبر- سرپرست جامعه اسلامی ۱۴) ابریشم مصنوعی- شاگرد مغازه - کلاهبردار ۱۵) جهان- چارقد - سال پنجم ترکی.

حل جدول عادی شماره ۵۴۳۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	پ	د	ر	و	م	ا	د	ر	■	ا	ح	ت	س	ا	ب
۲	ت	ر	ه	■	د	ر	ا	م	ا	ت	ی	ک	■	گ	ل
۳	■	ن	ا	س	ا	ز	■	ا	ک	ر	ا	■	ک	ه	ک
۴	ج	گ	و	ا	ر	■	ع	ل	ن	ی	■	ص	ا	ی	ب
۵	ع	■	ر	س	ا	ن	ا	■	د	ش	و	ا	ر	■	ر
۶	ف	ر	د	ا	■	ق	ر	ا	ن	■	ا	ی	م	ا	ن
۷	ر	ی	■	ن	ع	ل	ی	ن	■	ا	ر	م	ن	ی	■
۸	ی	و	ل	■	ب	ی	ه	و	د	گ	ی	■	د	ن	ی
۹	■	ن	ا	گ	ا	ه	■	ا	و	ا	ز	ه	■	ک	ا
۱۰	ا	د	ا	م	س	■	گ	ر	ب	ه	■	ا	س	ا	س
۱۱	ل	■	د	ر	ی	ب	ل	■	ل	ی	ا	ل	ی	■	م
۱۲	م	ا	ر	ک	■	ا	ز	ب	ه	■	س	ت	ر	د	ن
۱۳	پ	ر	ی	■	چ	ه	ا	ر	■	خ	و	ر	ا	ک	■
۱۴	ی	ی	■	پ	ر	و	ر	د	گ	ا	ر	■	ب	ا	س
۱۵	ک	ا	ر	و	ا	ش	■	ه	و	ش	ی	م	ی	ن	ه

حل جدول ویژه شماره ۵۴۳۴

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	پ	ر	ل	ا	س	ب	ا	ک	■	ه	ز	ا	ر	پ	ا
۲	س	و	ر	■	ا	ل	ک	ا	ت	ر	ا	ز	■	ا	ن
۳	■	م	ز	ر	و	ع	■	م	ن	ک	ر	■	ق	د	ح
۴	ش	ن	ا	س	ا	■	ا	ل	گ	و	■	خ	ل	و	ص
۵	ک	■	ن	ا	ک	ا	م	■	د	ل	گ	ر	م	■	ا
۶	ا	د	ک	ن	■	ر	و	د	ل	■	ن	ی	ز	ا	ر
۷	ف	ر	■	ا	م	ت	ل	ا	■	پ	ا	د	ن	گ	■
۸	ه	ش	ت	■	ج	ا	ن	د	ا	ر	و	■	ی	ز	د
۹	■	ک	ا	ش	ا	ن	■	گ	ر	و	ه	ک	■	و	ی
۱۰	ش	ه	ن	ا	ز	■	خ	ر	و	ج	■	ا	ج	ز	ا
۱۱	ی	■	ت	غ	ی	ی	ر	■	ی	ا	م	ف	ت	■	ن
۱۲	ر	ح	ا	ل	■	گ	م	ا	ن	■	د	ک	ا	ر	ت
۱۳	ف	ض	ل	■	س	ا	گ	و	■	س	ی	ا	س	ی	■
۱۴	ه	ی	■	ا	ب	ن	س	ی	ر	ی	ن	■	ک	ی	ا
۱۵	م	ض	ا	ی	ق	ه	■	س	ر	ب	ه	ن	ی	س	ت